

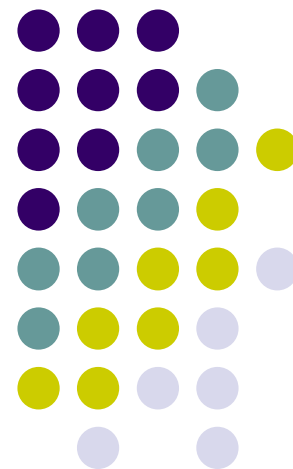

ECTS 3
četvrtkom u 9:15
dv. Kolvenbach

1. Popis biblijskih knjiga

2. Uvod kao povijesna znanost

Books of the Bible

Old Testament	1 Maccabees	Obadiah	2 Corinthians
Genesis	2 Maccabees	Jonah	Galatians
Exodus	Job	Micah	Ephesians
Leviticus	Psalms	Nahum	Philippians
Numbers	Proverbs	Habakkuk	Colossians
Deuteronomy	Ecclesiastes	Zephaniah	1 Thessalonians
Joshua	Song of Songs	Haggai	2 Thessalonians
Judges	Wisdom	Zechariah	1 Timothy
Ruth	Sirach	Malachi	2 Timothy
1 Samuel	Isaiah	Titus	Philemon
2 Samuel	Jeremiah	Hebrews	James
1 Kings	Lamentations	Matthew	1 Peter
2 Kings	Baruch	Mark	2 Peter
Ezra	Ezekiel	Luke	1 John
Nehemiah	Daniel	John	2 John
Tobit	Hosea	3 John	Acts
Judith	Joel	Romans	Jude
Esther	Amos	1 Corinthians	Revelation

Law History Poetry Major Prophets Minor Prophets
 Gospels Church History Pauline Letters General Letters Prophecy

Uskrsnu Gospodin (Ps 24)

D A Hm A G A D

Us-krs-nu Go-spo-din do - i - sta, a - le - lu - - ja

ECTS 3

četvrtkom u 9:15

dv. Kolvenbach

Uvod u Bibliju

UP0060; ISVU: 23559

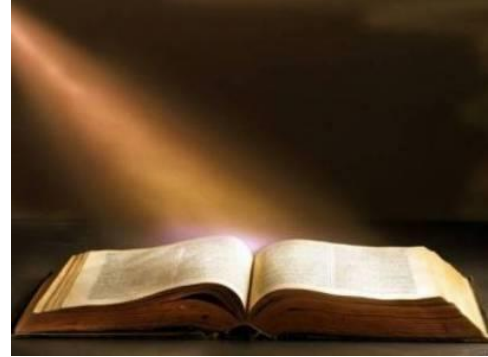
Opći uvod u Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta

Ljetni semestar ak. g. 2021./22.

Niko Bilić, SJ

amdg.ffrz.hr → nastava

Riječ i knjiga

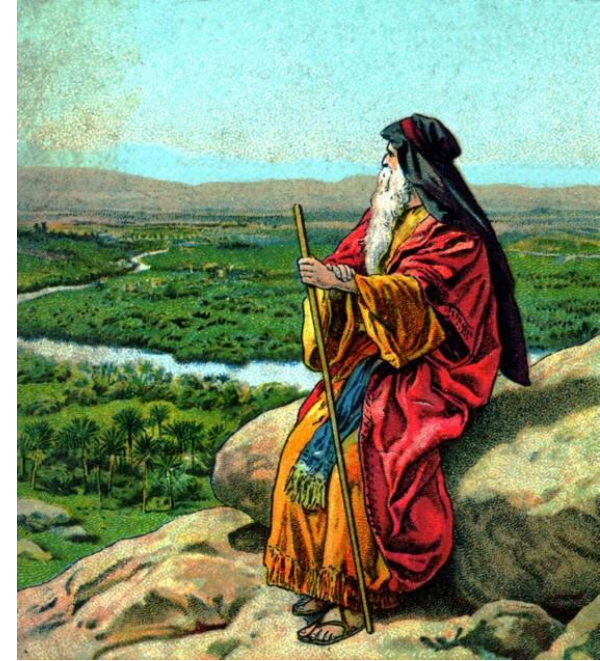
- religija Božje Riječi
- **Iv 1,1 U početku bijaše Riječ (λόγος)**
 - Post 1,3... i reče Bog (hebr. אָמַר *'amar*)
 - kod Boga, stvaralačka Riječ
 - *utjelovljena* – Isus
 - Biblija
- u tumačenju pomaže
 - sadržaj i jedinstvo cijeloga Pisma
 - živa Predaja
 - ἀναλογία τῆς πίστεως (Rim 12,6)
analogija vjere

Biblija o sebi

- Mojsijev oproštaj (Pnz 30,11-14)

- Pnz 30,14: קָרוֹב אֵלַי הַדָּבָר מֵאֵד
 בְּפִי וּבְלִבִּי לַעֲשׂוֹתוֹ

- osobno slušatelju (“ti”11.14),
- obvezuje (“zapovijed” 11)
- po mjeri: ni preteška ni predaleko (11), blizu (14)
- ali u zajednici (“mi” 12s): 2x “objaviti nam”
- uzima u obzir riječi slušatelja (dijalog): “tko će poći?”
- usmjerena na djelovanje (“vršiti” 3x 12–14)
- na raspolaganju je i tekst (“usta”) i smisao (“srce”)

Raspored i sadržaj knjiga

- **SZ: 1. Petoknjižje**

- **Tora תורה (Pouka) – Zakon**

- **Postanak: ברשית *b^erešît* – “u početku”**
 - **Od stvaranja do Josipove smrti u Egiptu, 50 pogl.**
- **Izlazak: שמות *š^emôt* – “(ovo su) imena”**
 - **Od potlačenosti u Egiptu do Božje gore, 40 pogl.**
- **Levitski zakonik: ויקרא *vajjiqra*’ – “onda zovnu”**
 - **Objava zakonskih propisa na Božjoj gori, 27 pogl.**
- **Brojevi: במדבר *b^emidbar* – “u pustinji”**
 - **od Sinaja do moapskih poljana, 36 pogl.**
- **Ponovljeni zakon: דברים *d^ebarîm* – “(ovo su) riječi”**
 - **Mojsijev oproštajni govor 1. 11. 40. od Izlaska, 34 p.**

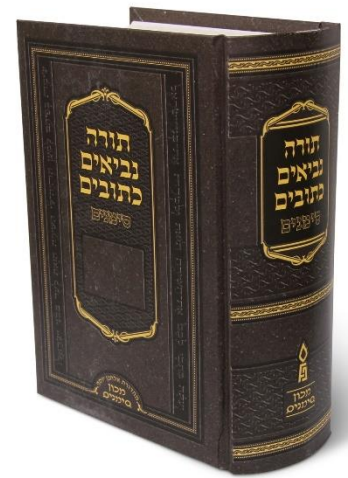
Povijesne knjige

- prvi dio “Proroka”
נביאים *n^ebi’îm* u HB
 - od Jošue pa do 2 Kr.
 - “deuteronomistička povijest”
- iz *trećeg dijela* HB (Spisi):
- Ruta, Estera, Ezra, Nehemija, Ljetopisi
- iz LXX:
- Tobija, Judita, Makabejci
 - Raspon:
- od ulaska u Obećanu zemlju do Makabejaca u 2 st. pr. Kr. (oko 1000 g. povijesti)

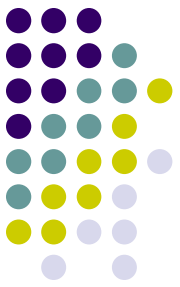
Mudrosne knjige

- Potječu iz trećeg dijela HB – כתובים *k^etûbîm* – *Spisi*:
- Job, Mudre izreke, Propovjednik, Pjesma nad pjesmama
 - Osim toga dvije knjige iz LXX:
- Mudr, Sir
- Psalmi – poetska zbirka *molitava*
 - Teme:
- Patnja, život, korist, ljubav, povijest, molitva
- Čovjekova sadašnjost, ukupno 7

Proročke knjige)

- U HB uz
- Izaiju, Jeremiju i Ezekiela:
- Dvanaest malih proroka
 - “kasniji ili potonji proroci”
 - četvrti veliki prorok:
- Daniel, iz *Spisa*,
 - iz *Spisa* također:
- Tužaljke (uz Jr)
 - Osim toga iz LXX:
- Baruh
- 4+12+1+1

Uskrsnu (Ps 95)

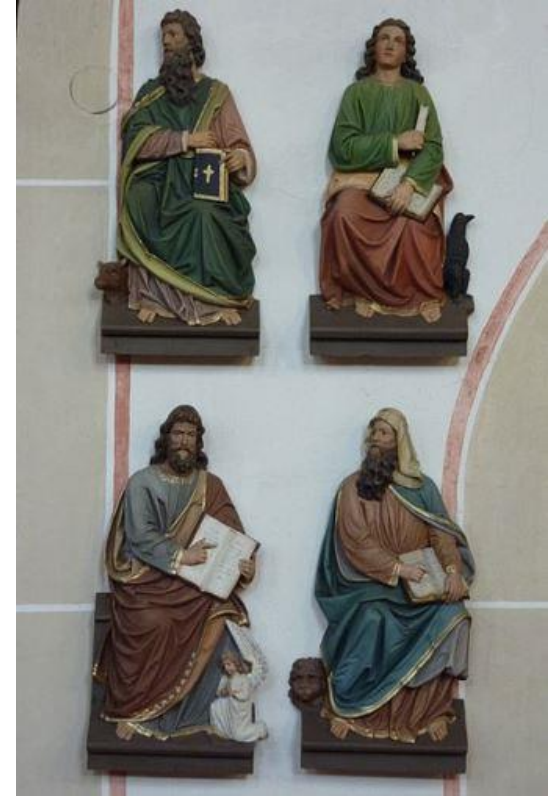
The image shows a musical score for the hymn 'Uskrsnu (Ps 95)'. The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of quarter and eighth notes. Above the staff, the chords D, Hm, G, A, Hm, G, A, and D are indicated. Below the staff, the lyrics are written in a simple, sans-serif font. The lyrics are: 'Us - krs - nu Go - spo - din, A - le - lu - ja! Us - krs - nu ka - ko re - če!'.

D Hm G A Hm G A D

Us - krs - nu Go - spo - din, A - le - lu - ja! Us - krs - nu ka - ko re - če!

Novi zavjet

- **Evandjelja**
- **Matej, Marko i Luka – *sinoptici***
 - Zajednički gledaju kronologiju Isusova života
 - Mt i Lk od Isusova rođenja,
 - Mk od javnog djelovanja
- **Ivan *teolog***
 - Započinje proslovom i od Ivana Krstitelja.
 - razgovori s pojedinim osobama (Nikodem, Samaritanka, slijepac od rođenja...)
 - Knjiga znakova (1-11), knjiga Časa (12-21)

Djela apostolska

- **Primatelj i metoda (Dj 1,1):**
- **Isti kao i Lukino evanđelje (Lk 1,1-3)**
 - **Sadržaj:**
- **Isusova djela koja on čini u Prvoj Crkvi**
- **Petar i Pavao**
 - **Barnaba; Stjepan kao Isus**
 - **Početak u Jeruzalemu, kraj u Rimu**

Poslanice

- **Pavlove: 14 vezano uz Pavla (7+7)**
 - 1. = 1 Sol, Uskrs i Euharistija u 1 Kor
 - Heb posebna = promatra Krista kao velikog svećenika i tumači Novi Savez
- **7 katoličkih (cijeloj Crkvi):**
- **Jakov i Juda = 1,**
Petar = 2, Ivan = 3

Knjiga Otkrivenja

- **teologija života Crkve**
- **simboli**
- **središnje biblijske teme:**
 - **Jeruzalem**
 - **Isus: jaganjac Božji**
 - **drvo života**
 - **Struktura: nebo → zemlja → Jeruzalem s neba na zemlju**